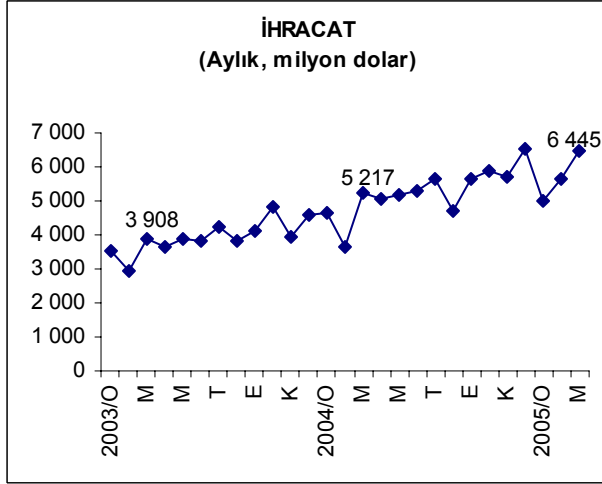
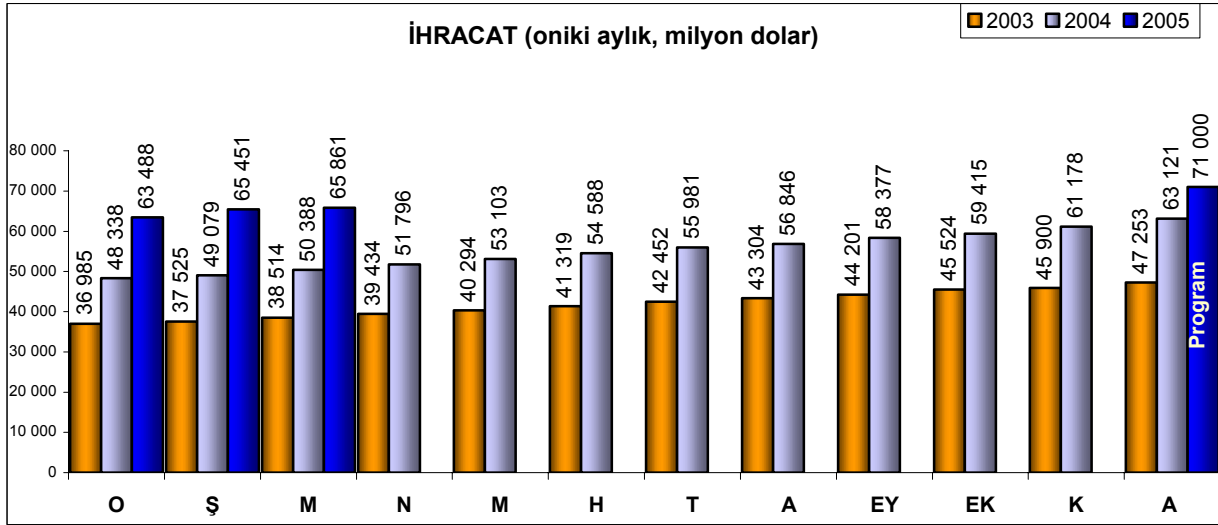

T.C.
MALİYE BAKANLIĞI
Araştırma, Planlama ve Koordinasyon
Kurulu Başkanlığı

DIŞ TİCARET MART 2005

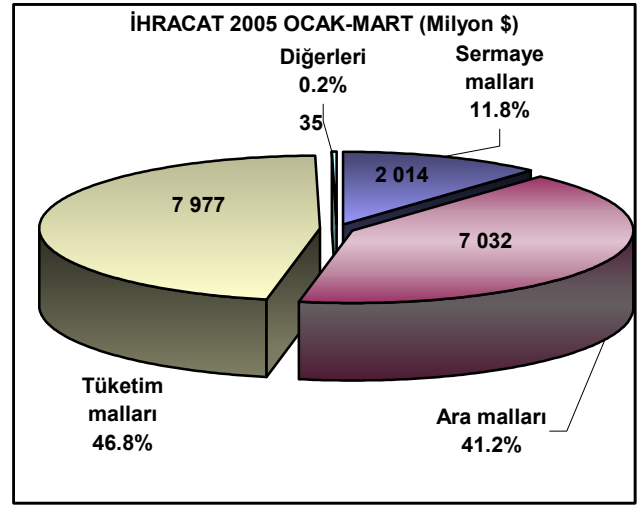
- Devlet İstatistik Enstitüsü verilerine göre 2005 yılı Mart ayında **ihracat** geçen yılın aynı ayına göre yüzde 23.5 oranında artarak 6 milyar 445 milyon dolar düzeyinde gerçekleşti. Böylece 2005 yılının **ilk üç aylık** döneminde yüzde 26.4 oranında artarak **17 milyar 58 milyon dolar** olan ihracat, son **12 aylık dönem itibariyle 65 milyar 861 milyon dolar** düzeyine ulaştı.

- 2005 yılı Ocak-Mart döneminde **imalat sanayi ürünleri ihracatı** geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 26.4 oranında artarak **16.1 milyar dolar**, tarım ve ormancılık ürünleri ihracatı yüzde 25.7 oranında artarak 707 milyon dolar, madencilik ve taşocakçılığı ürünleri ihracatı da yüzde 15.6 oranında artarak 154 milyon dolar oldu.

- Geniş kategorili mal sınıflamasına göre ise aynı dönemde **tüketim malları** ihracatı yüzde 18.4 oranında artarak **8 milyar dolara**, **ara malları** ihracatı yüzde 30 oranında artarak **7 milyar dolara**, **sermaye malları** ihracatı ise yüzde 52.7 oranında artarak **2 milyar dolara** yükseldi.

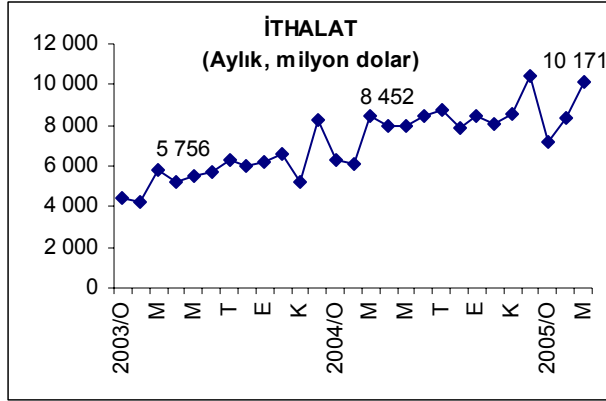
Tüketim malları ihracatının yüzde 31.7'sini yarı dayanıklı tüketim malları, yüzde 18.4'ünü dayanıksız tüketim malları, yüzde 18'ini dayanıklı tüketim malları ve yüzde 13.3'ünü binek otomobilleri oluşturdu. **Ara malları ihracatının yüzde 68.3'lük bölümünü sanayi için işlem görmüş hammaddeler oluştururken** sermaye malları ihracatının ise yüzde 62.8' ini sanayi ile ilgili taşımacılık araç ve gereçleri oluşturdu.

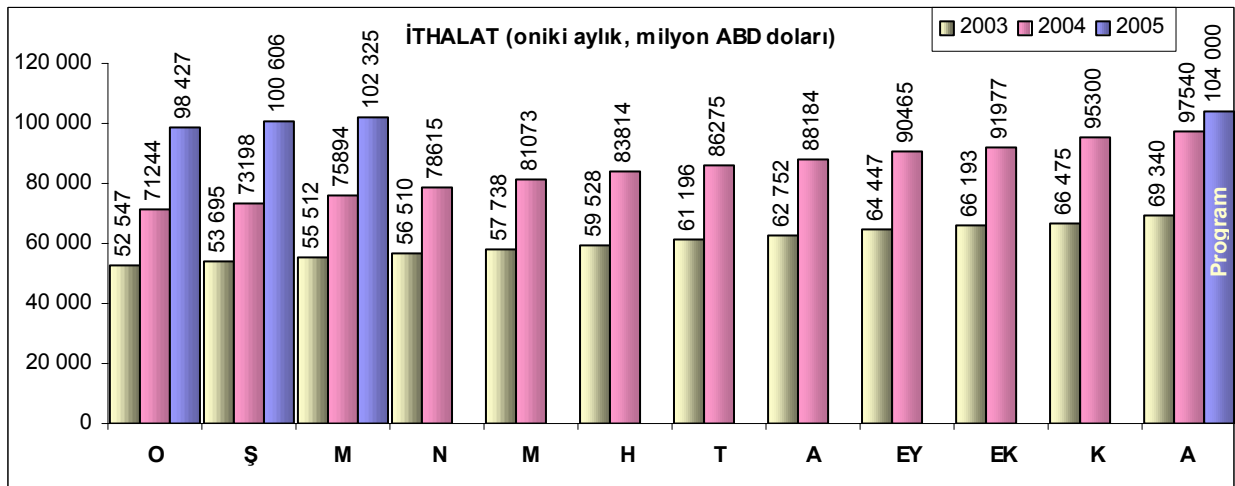
- Söz konusu dönemde ihracatın yüzde 55.7'si (9.5 milyar dolar) AB ülkelerine gerçekleştirilirken en çok ihracat yapılan ilk beş ülke Almanya (2.3 milyar dolar), İtalya (1.4 milyar dolar), İngiltere (1.3 milyar dolar), ABD (1.1 milyar dolar) ve Fransa (960 milyon dolar) oldu.

- Euro cinsinden yapılan ihracatın payı artmaya devam ediyor. 2005 yılı Ocak-Mart döneminde **ihracatın yüzde 53.6'sı euro cinsinden gerçekleştirilirken yüzde 41.7'si dolar cinsinden gerçekleşti.**

- Türkiye İhracatçılar Meclisi (TİM) kayıtlarına göre ise ihracat, **Nisan ayında** bir önceki yılın aynı ayına göre yüzde **14.6 artışla 6.1 milyar dolar** oldu. Buna göre, ihracat 2005 yılının ilk dört ayında geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 22.9 oranında artarak 23.4 milyar dolar düzeyine ulaştı.

- **İthalat** ise 2005 yılı Mart ayında geçen yılın aynı ayına göre yüzde 20.3 oranında artarak **10 milyar 171 milyon dolar** düzeyinde gerçekleşti. Böylece 2005 yılının **ilk üç aylık döneminde** yüzde 22.9 oranında artarak **25 milyar 706 milyon dolar** olan ithalat, son 12 aylık dönem itibariyle 102 milyar 325 milyon dolar düzeyine yükseldi.

• 2005 yılı Ocak-Mart döneminde imalat sanayi ürünleri ithalatı geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 23 oranında artarak 20.6 milyar dolara, madencilik ve taşocaklığı ürünleri ithalatı yüzde 28 oranında artarak 3.3 milyar dolara yükseldi. **Tarım ve ormancılık ürünleri ithalatı ise yüzde 3.4 oranında azalarak 679 milyon dolara geriledi.**

• Mal kategorilerine göre bakıldığında, sermaye malları ithalatında yılın ilk üç ayında geçen yıla kıyasla artış hızının önemli oranda düştüğü görülmektedir. Benzeri bir eğilim tüketim mallarında da gözlenmektedir. Ancak buradaki yavaşlama binek otomobilleri ithalatındaki azalma-

İTHALATIN GENİŞ KATEGORİLİ MAL SINIFLAMASINA GÖRE DAĞILIMI (Milyon dolar)

	YILLIK			OCAK-MART		
	2003	2004	Değişim (%)	2004	2005	Değişim (%)
YATIRIM (SERMAYE) MALLARI	11 326	17 397	53.6	3 609	4 026	11.6
HAMMADDE (ARA MALLAR)	49 735	67 549	35.8	14 675	18 973	29.3
Sanayi için işlem görmüş hammaddeler	24 105	33 407	38.6	7 092	9 568	34.9
İşlem görmemiş yakıt ve yağlar	5 718	7 329	28.2	1 582	2 940	85.9
Yatırım mallarının aksam ve parçaları	4 840	6 432	32.9	1 498	1 643	9.7
Taşımacılık araçlarının aksam ve parçaları	3 942	6 544	66.0	1 317	1 756	33.4
TÜKETİM MALLARI	7 813	12 100	54.9	2 522	2 651	5.1
Binek otomobilleri	2 220	4 214	89.8	861	599	-30.4
Dayanıklı tüketim malları	917	1 440	57.0	294	368	25.3
Yarı dayanıklı tüketim malları	1 265	1 911	51.0	407	558	36.9
Dayanısız tüketim malları	2 355	3 184	35.2	709	831	17.2
TOPLAM	69 340	97 540	40.7	20 921	25 706	22.9

dan kaynaklanmaktadır. Tüketim mallarının diğer gruplarında özellikle de yarı dayanıklı tüketim mallarında artış hızı yüksekliğini korumaktadır. Ara malları ithalatındaki artış trendi ise devam etmektedir. Bu grupta, **toplam ithalatın üçte birinden fazlasını, aramaları ithalatının ise yaklaşık yarısını oluşturan “sanayi için işlem görmüş hammadde” ithalatındaki artış hızı dikkat çekmektedir.**

• Ocak-Mart 2005 döneminde ithalatın yüzde 41.8'i (10.7 milyar dolar) AB ülkelerinden gerçekleştirilirken en çok ithalat yapılan ilk on iki ülkeden ithalat 16 milyar

EN ÇOK İTHALAT YAPILAN 12 ÜLKE (Milyon Dolar)

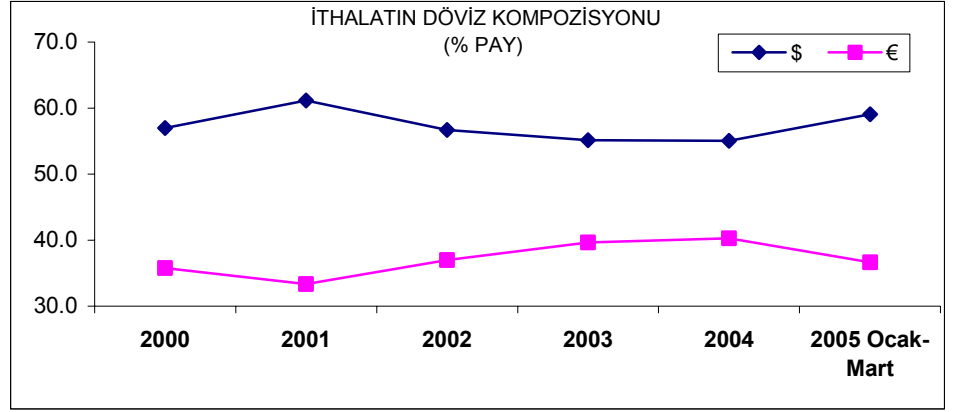
	Yıllık			2002-2004 (%)	Ocak-Mart		2004-2005 (%)
	2002	2003	2004		2004	2005	
Almanya	7 042	9 453	12 516	77.7	2 708	3 012	11.2
Rusya	3 892	5 451	9 033	132.1	1 868	2 653	42.0
İtalya	4 097	5 472	6 866	67.6	1 444	1 613	11.7
Çin	1 368	2 610	4 476	227.1	858	1 278	48.9
Fransa	3 053	4 164	6 201	103.1	1 462	1 267	-13.4
A.B.D.	3 099	3 496	4 745	53.1	1 018	1 258	23.6
İsviçre	2 143	2 968	3 405	58.9	767	1 234	60.9
İngiltere	2 438	3 500	4 317	77.1	952	1 060	11.3
Ukrayna	991	1 332	2 509	153.2	563	797	41.5
Japonya	1 466	1 927	2 684	83.2	539	635	17.8
İspanya	1 419	2 004	3 254	129.3	633	677	7.0
Güney Kore	900	1 312	2 573	185.7	524	760	44.9
A- 12 Ülke Toplam	31 908	43 689	62 579	96.1	13 337	16 243	21.8
B- Genel Toplam	51 554	69 340	97 540	89.2	20 921	25 706	22.9
A/B(%)	61.9	63.0	64.2		63.7	63.2	-0.9

243 milyon dolar ile toplam ithalatın yüzde 63.2'si seviyesinde gerçekleşti. Bu grup içerisinde 2002 yılından bu yana olan trend dikkate alındığında Çin hem ithalattaki artış hızı hem de ithalatın tutarı açısından dikkat çekmektedir. **2002-**

2004 döneminde Çin'den yapılan ithalattaki kümülatif artış yüzde 227.1'e ulaşmıştır. Buna karşılık Çin'e yapılan ihracat 2004 yılında 2003 yılına göre yüzde 28.8 azalmıştır. Azalış trendi 2005 yılının ilk üç aylık döneminde de devam etmiştir.

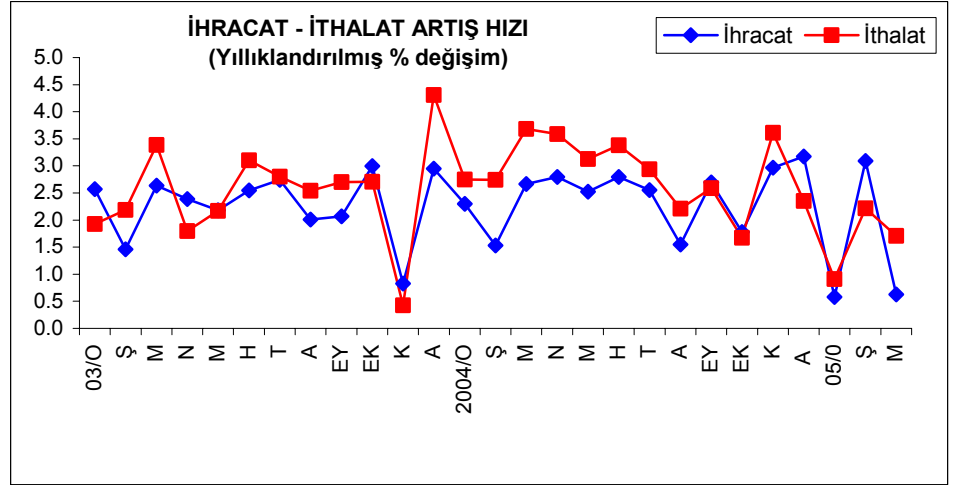
- Ocak-Mart

2005 döneminde ithalatın yüzde 59.1'i dolar cinsinden gerçekleştirilirken yüzde 36.6'sı euro cinsinden gerçekleştirilmiştir.

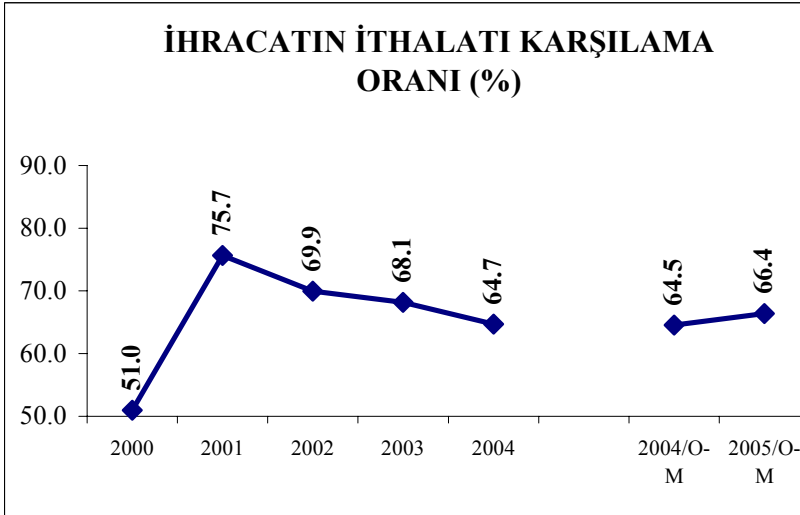

- 2004 yılının

Ocak-Mart döneminde 7.4 milyar dolar olan **dış ticaret açığı** 2005 yılının aynı döneminde yüzde 16.5 oranında artarak 8.6 milyar dolara yükseldi. **12 aylık kümülatif dış ticaret açığı** ise 2004 sonunda 34 milyar 419 milyon dolar iken 2005 Mart ayında 36 milyar 464 milyon dolara yükseldi.

İHRACATIN İTHALATI KARŞILAMA ORANI (%)

oranında artarak 42.8 milyar dolara yükseldi.

- İhracatın ithalatı karşılama oranı ise 2004 yılının Ocak-Mart döneminde yüzde 64.5 iken 2005 yılının aynı döneminde yüzde 66.4'e yükseldi.

- 2004 yılının Ocak-Mart döneminde 34.4 milyar dolar olan **dış ticaret hacmi** ise 2005 yılının aynı döneminde yüzde 24.2